

Русская Пасха (Ruska velika noč)

Pravoslavna velika noč – Пасха se bo letos praznovala teden dni za katoliško, 19. aprila.

Rusko praznovanje velike noči je podobno našemu in je polno simbolov. Uvod v praznovanje predstavlja 40-dnevni postni čas, t. i. veliki post = **великий пост** (v'likij post). Verniki, ki sledijo zapovedim posta, v tem času ne uživajo niti mesa in občasno niti mlečnih izdelkov in rib. Postni čas je namreč razdeljen na različne, glede prehrane bolj ali manj omejujoče dneve.

Veliki teden = **страстная неделя** (strastnaja n'iz'elja) se prične s cvetno nedeljo, ki se v Rusiji imenuje vrba nedelja = **вербное воскресенье** (v'erbna je vaskr'senje). Takrat se verniki zberejo v cerkvah s cvetočimi vrbovimi mačicami, prvim zelenjem, ki simbolizira novo življenje. Страстная неделя doživi svoj vrhunec v velikonočnem tridnevju, ki ga zaključí največji krščanski praznik, velika noč ali **Пасха** (pasha), dan Kristusovega vstajenja = **Воскресение Христово** (vaskr'senje hr'istova).

Pravoslavni verniki v velikonočnem praznovanju uživajo posebne jedi, ki simbolizirajo velikonočno sporočilo. Velike noči tudi pri Rusih ni brez barvastih pirhov, ki jim pravijo **крашеные яйца** (krašenyje jajca) in šarkeljna, ki se imenuje **кулич** (kulič). Zanimiva je tudi slaščica posebne oblike iz skute in kandiranega sadja (na sliki), **творожная пасха** (tvorožnaja pasha). Obe slaščici po vrhu okrasijo s črkama **ХВ**, kraticama velikonočnega voščila. Rusi si, podobno kot vsi pravoslavni verniki zaradi tradicije stare cerkvene slovanščine, voščijo vesele velikonočne praznike z besedami »Kristus je vstal!«: **«Христос Воскресе!»** (hristos voskrese). V odgovor pa voščijo **«Воистину Воскресе!»** (voistinu voskrese) = zares je vstal!

Omenjene jedi skupaj s prazničnim rdečim vinom, ki se imenuje **кагор** (kagor) blagoslovijo v cerkvi in jih zaužijejo v velikonočnem jutru po koncu dolgega vstajenskega obredja.

Zanimivo in uporabno: ruski besedi za »nedeljo« = **воскресенье** in »vstajenje« = **воскресение** sta skoraj identični, razlikujeta se v le eni črki. Izvor poimenovanja nedelje je torej v »dnevu vstajenja«. Beseda **неделя** je v moderni ruščini lažni prijatelj, saj pomeni »teden«, v stari ruščini pa se je uporabljala za poimenovanje nedelje.

ruske velikonočne dobrote, vir slike: <https://goo.gl/beLJFU>